

GÓP Ý VỀ MỘT SỐ BIỂU NGŨ MÙA PHẬT ĐẢN

Lời người viết: *Mỗi mùa Phật Đản về chúng ta thấy khắp mọi miền đất nước các lễ đài PD được thiết trí vô cùng hoành tráng, trang nghiêm, rực rỡ với băng cờ biểu ngữ, được trang hoàng trông thật đẹp mắt. Tuy nhiên không hiểu vì thiếu hiểu biết hay cố ý mà nội dung một số biểu ngữ đón mừng Phật Đản đã có nhiều biến tướng và lệch lạc. Trong tinh thần ưu tư của một người Phật tử, tôi (Tâm Lễ) đã viết thư gửi tòa soạn báo Giác Ngộ để nghe những lời chỉ dạy một cách chính xác từ Chư Tôn Đức. Nội dung thư như sau:*

Kính gửi: Tòa soạn báo Giác Ngộ
Nam Mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật

-Kính bạch Chư Tôn Đức

-Kính thưa quý thiện hữu tri thức.

Con tên là Nguyễn Ngọc Luật, Pháp danh Tâm Lễ

Còn là một phật tử và là một huynh trưởng Gia Đình Phật Tử ở Bà Rịa Vũng Tàu, nhân dịp chuẩn bị đón mừng đại lễ Phật Đản PL 2560, con có vài bản khoản ưu tư về những biểu ngữ trang hoàng lễ Phật Đản trong thời gian gần đây. Con cúi xin Chư tôn Đức cùng chư vị thiện tri thức hoan hỷ giải nghi cho con được am tường.

Là một huynh trưởng GDPT nên hằng năm đến kỳ lễ Phật Đản con được đi thăm các đơn vị GDPT và chiêm bái các lễ đài khắp nơi, điều hoan hỷ nhất là thấy nhiều lễ đài đón mừng Phật Đản được thiết trí rất trang nghiêm và rực rỡ. Phải nói rằng nhờ công nghệ in ấn hiện đại đã tạo điều kiện cho việc thiết trí lễ đài ngày càng đẹp hơn như cờ PG, băng rôn, biểu ngữ, vườn Lâm tỳ-ni v.v.... Nhưng theo bản thân con nhận định thì nhiều biểu ngữ treo tại các lễ đài nội dung hình như không được chuẩn xác cho lắm. Ví dụ:

1. Câu biểu ngữ **"Kính mừng Phật Đản"** là một câu kinh điển từ bao đời nay nhưng hiện nay xuất hiện ngày càng nhiều câu **"Kính Mừng Đại Lễ Phật Đản"**. Nếu so sánh 2 câu trên thì câu thứ 2 xem qua thì thấy trang trọng hơn nhưng nội dung thì lại thiếu chính xác vì **Kính mừng Phật Đản** là mừng ngày đức Phật đản sanh còn **Kính mừng đại lễ Phật Đản** là kính mừng (bản thân) cái ngày lễ kỷ niệm mà thôi. Ví như đi dự lễ sinh nhật hay quà tặng sinh nhật người ta chỉ nói hoặc ghi "Chúc mừng sinh nhật" chứ không ai ghi là "Chúc mừng lễ sinh nhật".

2. Câu "**Bảy đóa sen vàng nâng gót ngọc – Ba ngàn thế giới đón Như Lai**". Đây là một câu tán dương sự giáng trần của Đức Phật nhưng ghi thành 2 vế đối thì con thấy phản cảm. "**bảy đóa sen vàng**" ở vế thứ nhất đối với "**ba ngàn thế giới**" ở vế thứ hai thì khá chĩnh nhưng "**nâng gót ngọc**" đối với "**đón Như Lai**" thì thấy không chĩnh mà ý lại mạo phạm nữa. Mặc dù có thể người ghi không có ý làm câu đối nhưng đã treo theo dạng câu đối như thế thì không tránh khỏi sự suy diễn. Vì vậy nên tránh đi hoặc không dùng nữa thì hơn.

3. Câu Phật ngôn “Phụng sự chúng sanh là cúng dường Chư Phật” đã bị biến tướng hoặc thêm thắt thành “ **Phụng sự chúng sanh là thiết thực cúng dường Chư Phật**” câu này thêm chữ “*thiết thực*” làm cho giảm ý nghĩa (không xét về sai nguyên văn). Câu 1 là so sánh tuyệt đối nên bao hàm đầy đủ ý nghĩa còn câu 2 là so sánh tương đối (có cấp độ) nên không diễn tả hết ý mà làm cho ý nghĩa câu nói bị nhẹ đi. Có nơi ghi là “**Phụng sự chúng sanh-Cúng dường Chư Phật**” không có liên từ “*là*” nên hai trở thành hai câu độc lập với nhau không có ý nghĩa gì cả!. Có nơi ghi “**Tùy thuận chúng sanh là cúng dường Chư Phật**” con thấy câu này sai hoàn toàn với nội dung câu Phật ngôn ban đầu, nếu như đây là câu biểu ngữ mới thì nội dung cũng lệch lạc. thiếu chuẩn xác..

Trên đây con chỉ ghi vài câu biểu ngữ nổi bật mà con thường thấy trang trí các lễ đài Phật Đản hiện nay. Con chỉ ghi lại những bản khẩu mang tính chủ quan, xin được trình bày lên Chư Tôn Đức và quý thiện hữu tri thức qua diễn đàn báo Giác Ngộ cao minh chỉ giáo cho con và những đồng đạo cùng chung suy nghĩ như trên được liễu tri. Nếu những nhận định trên có phần sai sót hoặc thiếu cận thì xin quý Ngài và chư vị từ bi hoan hỷ lượng thứ chỉ bày.

Nam Mô Hoan Hỷ Tạng Bồ-tát ma-ha-tát.

Cung kính cẩn bạch

Bà Rịa Vũng Tàu ngày 6 tháng 5 năm 2016
Tâm Lễ – Nguyễn Ngọc Luật

Và sau đây là phản hồi từ tòa soạn báo Giác Ngộ, qua lời giải thích của Thượng Tọa Thích Nhật Từ

TT.Thích Nhật Từ: “Góp ý của bạn đọc là hợp lý”

GNO - Từ ý kiến bạn đọc Tâm Lễ – *Góp ý nội dung một số biểu ngữ mùa Phật đản*, PV Giác Ngộ có cuộc trao đổi với TT.Thích Nhật Từ, Trưởng ban Văn hóa GHPGVN TP.HCM (ảnh) về một số biểu ngữ nhân mùa Phật đản, Thượng tọa nói như vậy và giải thích thêm:

Theo tôi, để thể hiện tính tôn kính nên dùng *Kính mừng Phật đản*, còn thể hiện tính quy mô của lễ thì dùng *Đại lễ Phật đản*. Kính mừng đại lễ Phật đản thì chỉ là mừng cái lễ như bạn đọc đã phản ánh.

Còn câu “*Bảy đóa sen vàng nâng gót ngọc – Ba ngàn thế giới đón*

Như Lai” là 2 câu trong bài sám mùa Phật đản thuộc thể loại biên ngẫu, nên ăn với nhau về trắc bằng, về chữ là đủ. Còn câu đối thì sẽ đối về từ loại, về bằng trắc, về ý tưởng... nên khi gán hai câu này vô

hàng trái và phải thì sai luật đối. Khi đặt một hàng ngang là một câu trích minh họa cho một sự kiện được xem là một câu hay. Hiện nay người ta lấy hai câu trên để đối nhau như vậy là không hợp lý.

“Phụng sự chúng sanh là cúng dường chư Phật”, nghĩa là phụng sự chúng sinh bằng với cúng dường chư Phật, nội dung tương tức nhau, bằng nhau, khẳng định sự nhập thể giúp đời là quan trọng. Sau này một số nơi thêm từ thiết thực thành **“Phụng sự chúng sanh là thiết thực cúng dường chư Phật** - ý nói là cách thiết thực nhất, đề cao cấp bậc giá trị cúng dường. Tôi thấy thêm chữ thiết thực không cần thiết.

“Tùy thuận chúng sanh là cúng dường chư Phật” câu này biến tướng của câu **“Hằng thuận chúng sanh là cúng dường chư Phật”** đây là một trong 10 câu pháp hiệu của Bồ-tát Phổ Hiền nói về sự hài hòa, sự đoàn kết, sự tương tác, sự hỗ trợ – hòa hợp giữa con người với con người một cách thường xuyên không gián đoạn.

Tùy thuận thì nói về hướng bị động bị tùy thuộc theo một chiều không đúng với tinh thần Phật dạy, nên dùng hằng thuận thì đúng hơn.

N.Danh ghi